

Dosarul nr. 3ra-600/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Șleahțișki, E. Bejenaru, A. Toderas)

ÎNCHEIERE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni "Transcon" în proces de lichidare împotriva IP "Agenția Servicii Publice", intervenient accesoriu Vladimir Cernov și Tatiana Cernov cu privire la anularea actelor administrative și obligarea înregistrării dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova și apelul declarat de Vladimir Cernov și Tatiana Cernov, reprezentați de avocatul Vasile Ceban împotriva hotărârii din 18 iunie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a casat parțial hotărârea din 18 iunie 2019 a Judecătoriei Bălți sediul Central, în partea ce ține de anularea răspunsului nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018, și în această parte a fost emisă o nouă decizie, prin care a fost încetat procesul civil în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni "Transcon" în proces de lichidare împotriva IP "Agenția Servicii Publice", intervenient accesoriu Vladimir Cernov și Tatiana Cernov privind anularea răspunsului nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018 emis de Agenția Servicii Publice la cererea nr. 11 din 04 octombrie 2018 depusă de SA "Transcon", în rest hotărârea a fost menținută fără modificări,

c o n s t a t ă:

La 06 decembrie 2018, Societatea pe Acțiuni "Transcon" în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP "Agenția Servicii Publice", intervenient accesoriu Vladimir Cernov și Tatiana Cernov cu privire la anularea actelor administrative și obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta SA "Transcon" în proces de lichidare a indicat că prin hotărârea din 01 martie 2016 a Judecătoriei Bălți (dosar nr.2-12/2014) i-a fost

recunoscut la SA "Transcon" dreptul de proprietate asupra încăperii nr. 13 cu suprafața totală de 36,1 m.p. (lit. b), la fel și a șopronului cu suprafața de 99,75 m.p., ambele amplasate în mun. xxx, str. xxxxxxxxx, nr. 13x1, hotărârea dată a rămas definitivă prin decizia din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți.

La data de 18 august 2017 de către SA "Transcon" a fost depusă la registratorul Oficiului Cadastral Teritorial Bălți, Igor Copacinschi, cererea nr. 0300/17/18078 de înregistrare a bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor. La cerere s-a anexat hotărârea din 01 martie 2016 a Judecătoriei Bălți, încheierea din 29 aprilie 2016 a Judecătoriei Bălți; încheierea din 31 mai 2016 a Curții de Apel Bălți; decizia din 14 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție; încheierea din 03 mai 2017 a Judecătoriei Bălți și decizia din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți. La 13 septembrie 2017 SA "Transcon" a primit decizia cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor din 25 august 2017. La data de 29 septembrie 2017 s-a depus cerere prealabilă în adresa Agenției Servicii Publice prin care s-a solicitat anularea deciziei registratorului Oficiului Cadastral Teritorial, Bălți cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor din 25 august 2017, înregistrarea proprietății pe numele SA "Transcon" și executarea hotărârii din 01 martie 2016 a Judecătoriei Bălți.

La data de 07 noiembrie 2018 SA "Transcon" a primit prin intermediul oficiului poștal, răspunsul nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018 prin care s-a refuzat în mod voalat înregistrarea atît a construcției cu nr. 13, cît și a șopronului. Cu decizia de refuz în înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor din 25 august 2017 a Serviciului Cadastral Teritorial Bălți al Agenția Servicii Publice și refuzul Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru conținut în scrisoarea nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018 reclamantul SA "Transcon" nu este de acord, considerîndu-le nefondate și ilegale.

Referitor la poziția Agenției Servicii Publice precum că pentru a fi efectuată înregistrarea construcției nr.13 este necesar să fie depusă o cerere în acest sens către registratorul Serviciului Cadastral Teritorial Bălți și să fie prezentat un plan geometric actualizat, reclamantul remarcă faptul că, la data de 14 august 2017 de către specialistul OCT Bălți, a fost întocmit planul actualizat al construcției nr. 13, cu ieșire la fața locului. După întocmirea planului actualizat, la data de 18 august 2017 de către SA "Transcon" a fost depusă la registratorul Oficiului Cadastral Teritorial Bălți cererea nr. 0300/17/18078 de înregistrare a bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor. Astfel, etapa menționată de Agenția Servicii Publice în scrisoarea de refuz deja a fost îndeplinită de SA "Transcon", și nu mai poate fi invocată de Agenția Servicii Publice ca fiind un impediment la efectuarea înregistrării dreptului de proprietate.

Reclamanta a invocat prevederile art. 2 din Legea nr. 1543 din 25 august 1998 cadastrului bunurilor imobile, redacția pînă în anul 2006, care prin noțiunea de construcție capitală se va înțelege clădire sau construcție cu durată îndelungată de exploatare a cărei strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației ei. Iar, conform pct. b) alin. (3) art. 4 din Legea nominalizată, la bunurile imobile obiect al înregistrării erau raportate construcțiile capitale. Astfel, se va concluziona că, șopronul era catalogat ca o construcție capitală, avînd un fundament solid, capital cu o exploatare de durată îndelungată la data de 19 iulie 2001, data înregistrării Adeverinței de privatizare nr. 98/09. La momentul actual în Legea cadastrului bunurilor imobile nu

mai există noțiune de construcție capitală, ci doar de construcție ceea ce reprezintă clădire sau construcție legată solid de pământ a cărei strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației ei. Iar, conform pct. b) alin. (3) art. 4 din Legea nominalizată la bunurile imobile obiect al înregistrării sunt raportate clădirile și construcțiile legate solid de pământ. Respectiv, la momentul actual urmează să fie introduse modificările corespunzătoare în Registru prin înregistrarea șopronului și anume datele 9,50 x 10,50 metri, cu suprafața de 99,75 m² după titularul de drepturi SA "Transcon".

Reclamanta a relatat că același lucru este dovedit prin Raportul de expertiză nr. 297 din 22 februarie 2013 și raportul de constatare a specialiștilor eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Bălți din 15 decembrie 2011, conform concluziilor cărora șopronul cu suprafața de 99,75 m² este construit din anul 1964, ca parte componentă a clădirii și după efectuarea măsurărilor la fața locului la data de 01 decembrie 2011 dimensiunile reale coincideau cu dimensiunile precedente și nu s-au modificat părțile componente a clădirii. Construcția nominalizată nu reprezintă un simplu șopron, ci constituie o construcție stabilă pe piloni, cu trei gropi de reparație a automobilelor săpată în pământ, care au fost construite pe timpul sovietic când întreprinderea purta denumirea de ATS -5.

Reclamanta a indicat că construcția nr. 13 lit. b) și șopronul sînt proprietatea acționarilor SA "Transcon", înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial Bălți în baza constructului de constituire și Adeverinței de privatizare și este introdus în capitalul social al întreprinderii sub numărul cadastral 0300320024, și recunoscute încă o dată de instanța de judecată din 01 martie 2016, hotărâre irevocabilă de la data de 13 iulie 2017.

Reclamanta a menționat că întru respectarea și executarea hotărârii din 01 martie 2016 a Judecătorei Bălți, încheierii din 29 aprilie 2016 a Judecătorei Bălți, încheierii din 31 mai 2016 a Curții de Apel Bălți; deciziei din 14 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, încheierii din 03 mai 2017 a Judecătorei Bălți și deciziei din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți SA "Transcon" solicită obligarea Serviciului Cadastral Teritorial, Bălți de a efectua înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a SA "Transcon" asupra construcției cu nr. 13, cu suprafața totală de 36,1 m² (lit. b); și șopronului (9,50x10,50 m) cu suprafața de 99,75 m², ambele amplasate în mun. Bălți str. XXXXXXXX, nr. 131.

Reclamanta a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei din 25 august 2017 cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, emisă de Oficiul Cadastral Teritorial Bălți (actualmente Agenția Servicii Publice) la cererea nr. 0300/17/18078 din 18 august 2017 depusă de SA "Transcon", anularea răspunsului nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018, emis de Agenția Servicii Publice la cererea nr. 11 din 04 octombrie 2018 depusă de SA "Transcon", obligarea Agenției Servicii Publice să înregistreze dreptul de proprietate după SA "Transcon" asupra construcției cu nr. 13, cu suprafața totală de 36,1 m² (lit. b), și șopronului (9,50 x10,50 m) cu suprafața de 99,75 m², ambele amplasate în mun. Bălți, str. XXXXXXXX, nr. 131.

Prin încheierea din 02 mai 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Vladimir Cernov și Tatiana Cernov, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SA "Transcon" în proces de lichidare împotriva IP "Agenția Servicii Publice", intervenient accesoriu

Vladimir Cernov și Tatiana Cernov cu privire la anularea actelor administrative și obligarea înregistrării dreptului de proprietate. (f.d.115, vol. I)

Prin hotărârea din 18 iunie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA "Transcon" împotriva IP "Agenția Servicii Publice", intervenient accesoriu Vladimir Cernov și Tatiana Cernov cu privire la anularea actelor administrative și obligarea înregistrării dreptului de proprietate, s-a anulat decizia din 25 august 2017 cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor emisă de Oficiul Cadastral Teritorial Bălți (actualmente Agenția Servicii Publice) la cererea nr.0300/17/18078 din 18 august 2017 depusă de SA "Transcon", s-a anulat răspunsul nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018 emis de IP "Agenția Servicii Publice" la cererea nr.11 din 04 octombrie 2018 depusă de SA "Transcon", s-a obligat IP "Agenția Servicii Publice" să înregistreze dreptul de proprietate după SA "Transcon" asupra construcției cu nr.13, cu suprafața totală de 36,1 m.p. (lit. b), și șopronului (9,50x10,50 m) cu suprafața de 99,75 m² – ambele amplasate în mun. Bălți, str. XXXXXXXX, nr. 131. (f.d.156, vol. I)

Prin decizia din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova și apelul declarat de Vladimir Cernov și Tatiana Cernov, reprezentați de avocatul Vasile Ceban împotriva hotărârii din 18 iunie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a casat parțial hotărârea din 18 iunie 2019 a Judecătorei Bălți sediul Central, în partea ce ține de anularea răspunsului nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018, și în această parte a fost emisă o nouă decizie, prin care a fost încetat procesul civil în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA "Transcon" în proces de lichidare împotriva IP "Agenția Servicii Publice", intervenient accesoriu Vladimir Cernov și Tatiana Cernov privind anularea răspunsului nr. 11/07/449/2018/21923 din 01 noiembrie 2018 emis de Agenția Servicii Publice la cererea nr. 11 din 04 octombrie 2018 depusă de SA "Transcon", în rest hotărârea a fost menținută fără modificări.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 20 martie 2020, Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova a contestat-o cu recurs prin intermediul oficiului poștal, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de SA „Transcon”.

În motivarea recursului recurenta Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova a indicat că își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

La 11 mai 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SA „Transcon”, Vladimir Cernov și Tatiana Cernov copia recursului declarat de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți (f.d. 35 vol. II).

Completul specializat relevă că SA „Transcon”, Vladimir Cernov și Tatiana Cernov au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 37-41 vol. II).

La 22 mai 2020 SA „Transcon” în proces de lichidare a depus referință la recursul declarat de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Intimații Vladimir Cernov și Tatiana Cernov nu și-au valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Examinând recursul depus de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Astfel, conform art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Din actele cauzei rezultă că dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat în data de 28 ianuarie 2020. Totodată, din materialele cauzei și anume procesul-verbal al ședinței de judecată, rezultă că la pronunțarea dispozitivului deciziei Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2020, reprezentantul Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova Mircea Rotari, a fost prezent căruia i s-a explicat calea și termenul de atac al deciziei adoptate (f.d. 1-3, vol. II). După cum rezultă din actele cauzei, imediat după ședința de judecată la 28 ianuarie 2020, reprezentantul Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova Mircea Rotari a depus cerere privind eliberarea deciziei motivate (f.d. 28, vol. II).

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

În același timp art. 33 din Codul administrativ, prevede că comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), abordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Prin urmare, se atestă că dispozitivul deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost notificat reprezentantului Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova Mircea Rotari în momentul pronunțării acesteia, însă, recursul a fost depus abia la 20 martie 2020, contrar art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, ceea ce denotă că a fost depus peste termenul de 30 de zile de la notificare.

În această ordine, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că în conformitate cu art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Mai mult, este de menționat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova a cunoscut despre decizia din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, recurenta Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ,

completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 245 alin. (1), art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan